

AZ ÚSZÓ-
SPORTOK
PALOTÁJA

Az észak-pesti Duna-part látképét átformáló épület vizuálisan a part menti beépítés zárása. Léptékénél, a sík terület fölé emelkedő tömegénél fogva inkább természeti képződmény, határákő, amelynek hullámzó homlokzatát Ferencz Marcel és Détári György, az épületet tervező építészek az ég és a Duna reflexióinak árnyalataiba öltöztették.

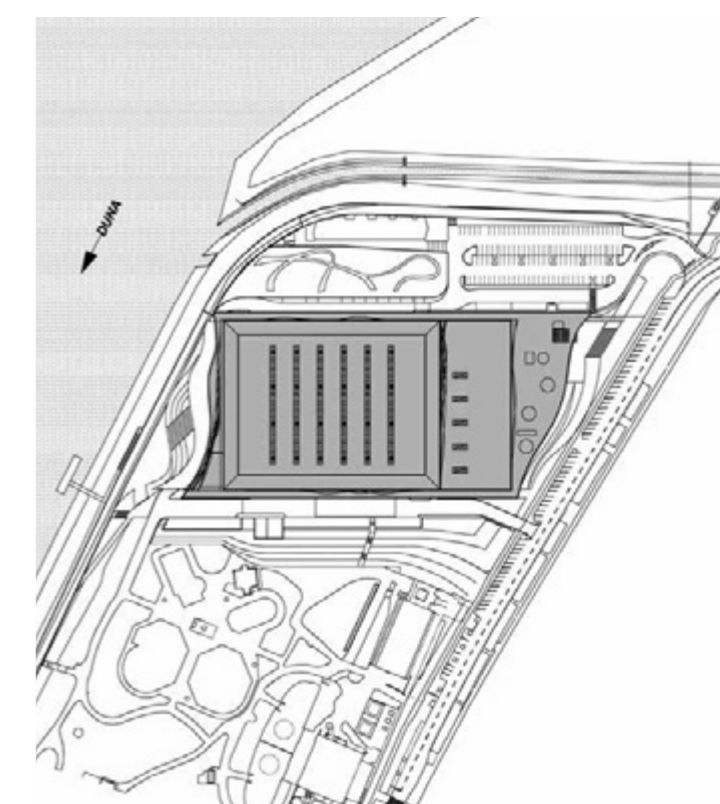
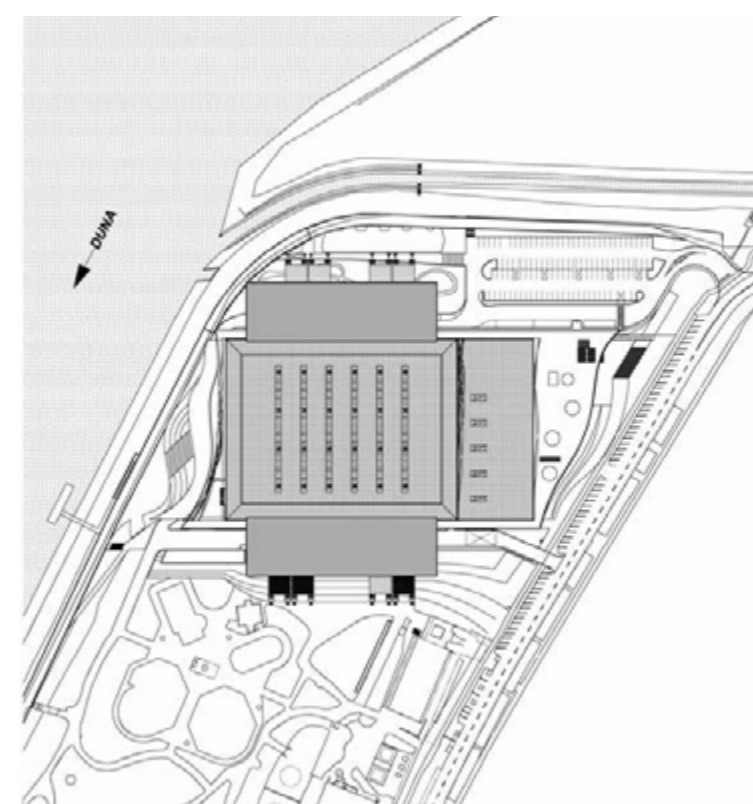
Szöveg: MIZSEI ANETT
Fotó: BUJNOVSZKY TAMÁS

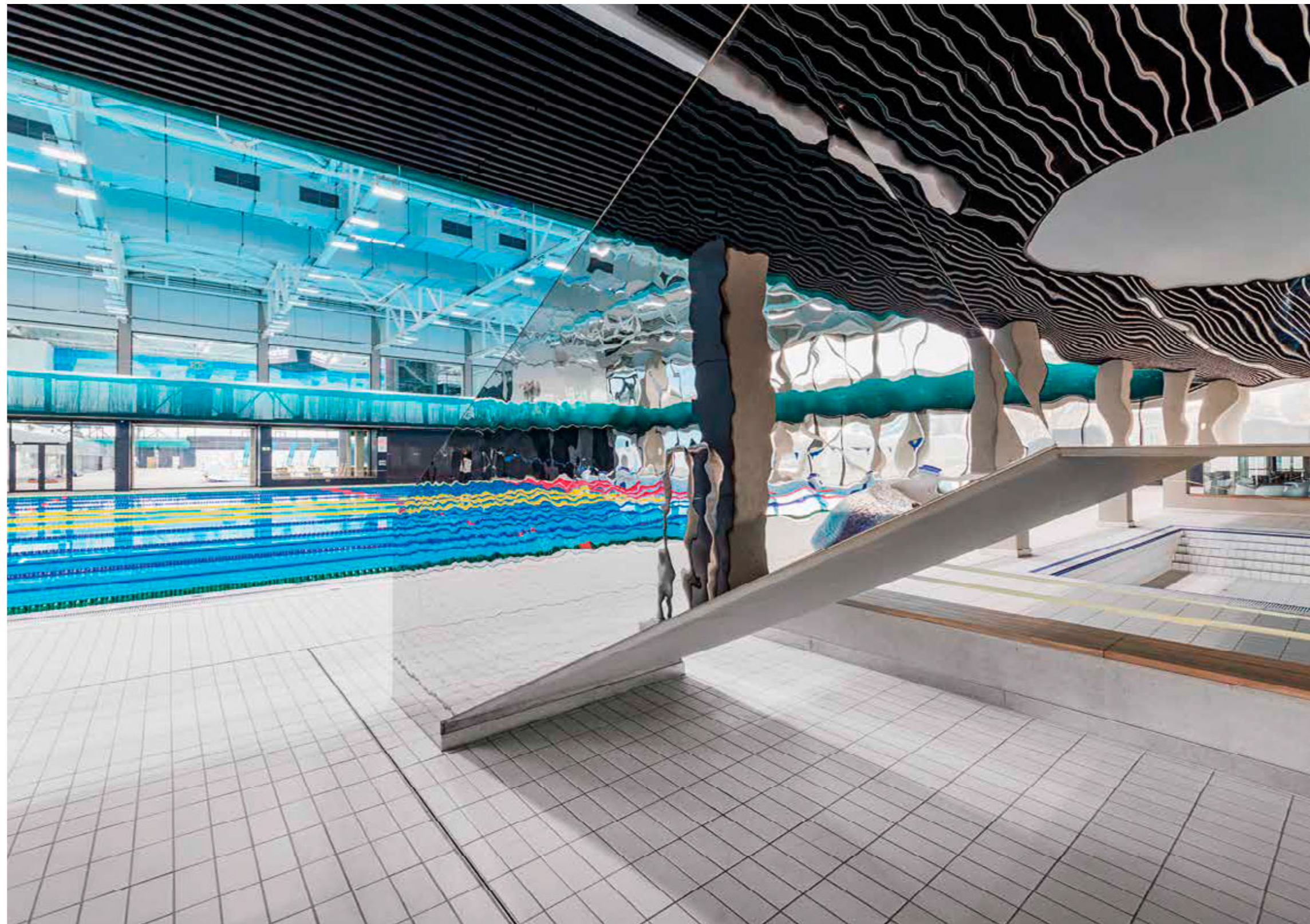
A jelentősebb, víz mellett fekvő európai városokban a parti területek intenzív fejlesztése már évtizedek óta zajlik. Így történt Bécs, Düsseldorf, Duisburg, London esetében is: közintézmények, szállodák, sport- és irodakomplexumok épültek, amelyek a high-tech és nemritkán az ipari esztétika hordozói. Pesten a Művészetek Palotájától kiindulva a Boráros térig, illetve vele átellenben Újbudán alakult ki ilyen intézményi terület. A történelmi városmag északi oldalát tekintve a Duna Tower Budapest kettős tömegének kivételével még kiaknázatlanok a lehetőségek. Persze nem válik folytonossá a beépítés. A Duna-part természeti adottságai, mint a Rákos-patak torkolata vagy épp a Dagály strandjának parkos, külső területe szükségképpen megszakítja a sort.

E kettő közé beágyazódó Aréna látványa városképi szempontból két fő irányból meghatározó. A Nép-fürdő utca felől lépcsőzetes, megmozgatott terepként, egyféle teraszos „épülettájként” felfogható bejárati zónával nyílik meg. A ház tömege itt a Dagály Strand-fürdő régi, megtartott és jelenleg felújítás alatt álló bejárati épületéhez illeszkedik, a két épület üvegfolyosóval kapcsolódik majd egymáshoz. A budai oldalról hegyesszögű élben összefutó, harmonikaszzerűen hajtogatott alumíniumlemez-sávok hullámoznak, a ránézeti szögűtől függően visszatükrözve a víz és a délről nyugatra forduló nap sugarainak színeit. A sávokban hullámzó homlokzat elválik a ház tömegétől, és a kéreg mögött, a csarnoktól független tartószerkezetben lépcső és panorámalift visz a tetőre, a kiterő

hullámvonalak közötti rések változó és egyre szélesebb horizontot mutatnak meg. A tetőre érve jóformán teljes, 360 fokos Budapesti panoráma tárul elénk. A Duna szintjén a ház nem képez akadályt: a parton kis teresedés, találkozópon, rendezett közterület épül.

A Dagály Strandfürdő és a Duna Aréna környezetbe illesztésénél kiemelt szerep jutott Varga Béla, Fodor István, Ükör Tamás, Pindes Ákos társszerző építészeknek, akik az engedélyezési és kiviteli tervek elkészítéséért feleltek. A ház gondolatosságát végigkíséri a Dunával való kapcsolatfelvétél. A főbejárat mellett számláló perreg: a Bodóczy Antal és Kovács Krisztof tervezte Duna órát helyezték itt ezembe, a folyó vízhozamának vizualizálására. Az egykori római erdő

helyén most az Aréna szigorú, merőleges raszter-rendszerének hosszú tengelyei nyílnak, amelyek az ideiglenes lelátók elbontása után már az előcsarnokból vizuális összeköttetést biztosítanak a folyóval. Az egyes medencéket, közösségi- és rendezvénytereket körüljárók fűzik össze. Összesen tizenkétféle alaprajzi variációra kellett felkészíteni a házat: négy sportág – műugrás, szinkronúszás, úszás, vízilabda – hétköznapi, hazai és nemzetközi verseny alatti üzemére. A gigantikus méretek és a mobilitás ellentmondását kellett feloldani. Az alaprajzi értelemben is sávokra bontott ház képes befogadni a sportolók, a nézők,

a sajtó és a vendégek mozgását, útvonalait illetően. Gyakorlatilag egy ipari épületről van itt szó. Az üzemszerű működés igényére a tervezők üzemszerű vizuális kommunikációval válaszoltak. Nemcsak anyaghasználatában, szerkezetében fejeződik ez ki, de abban is, ahogy a közösséget önmagán keresztül engedi: a belépés pillanatától kezdve egyértelmű, átlátható. Végigjárva az épületet mintha egyszerre peregne a szemünk előtt maga a mozi és az „így készült” dokumentumfilm. A megérkezés után egyre tágabb terkek nyílnak. Az emelkedő sor csúcsa a nagy csarnoktér és a dunai panorámaterasz, ami megnyitja a látványt

a Budai hegyekre. A szimmetrikus csarnoktér belmagassága és térarányai esetében a sportolói igények és a világverseny rendezésének szempontjai voltak meghatározók, ahogy az állítható hosszúságú és mélységű bemelegítőmedence terénél is. A sportteljesítmény szempontjából ugyanis egy vizuálisan és hanghatásában szimmetrikus elrendezésű tér a legelőnyösebb. A növekvő sorba fűzött tereket követik a szerkezetek és az anyaghasználat, a bejárat reprezentatív felületeitől a gigantikus tartószerkezetét megmutató úszóarénáig. A Szokolai Gábor által jegyzett belsőépítészet (MCXVI Építészterem) az iparművé-

"Gyakorlatilag egy ipari épületről van itt szó."

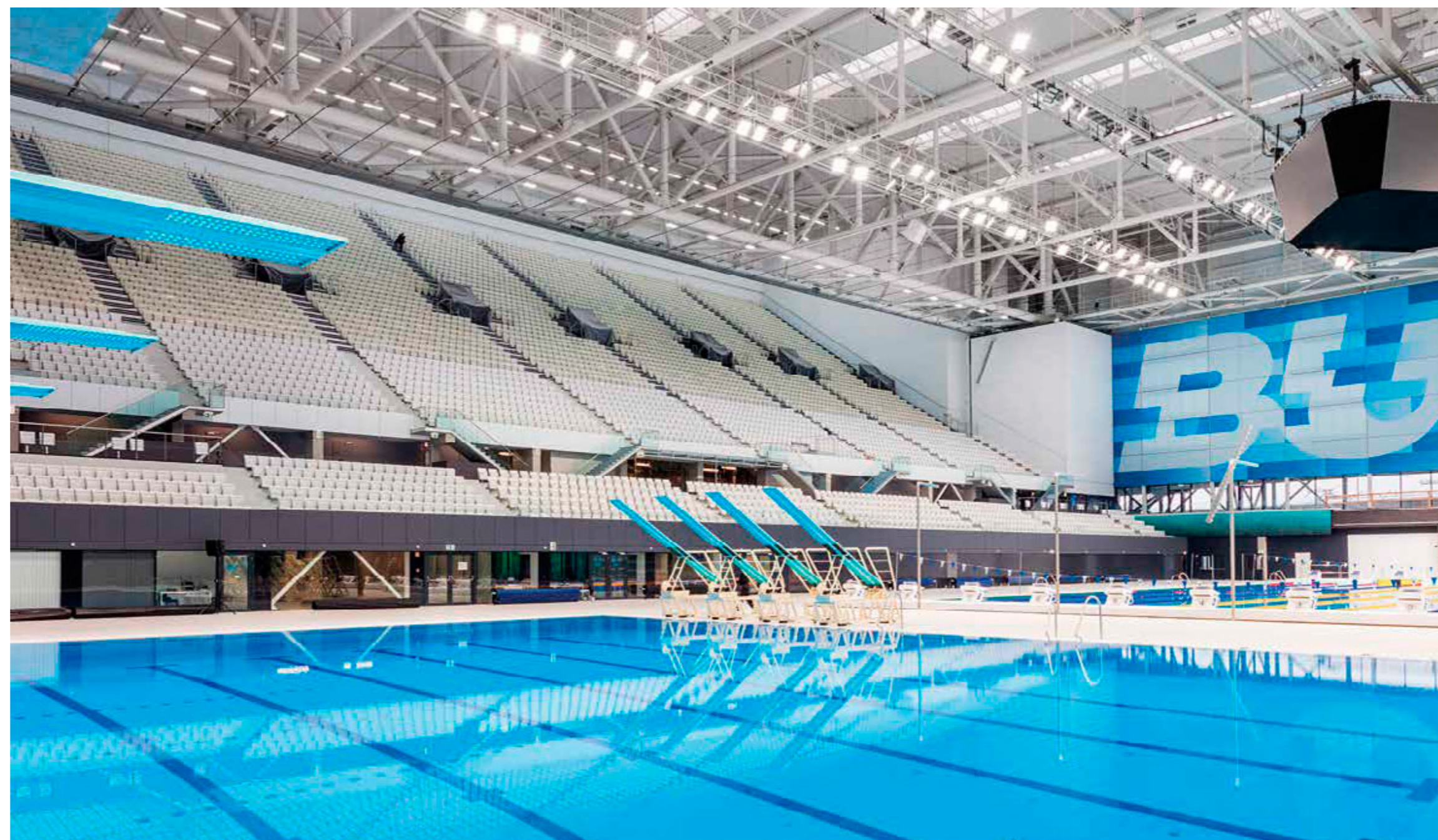

szeti igényességű részletektől a szinte befogadhatatlan léptékű ipari építészeti térig finoman kíséri a funkciót. Az előcsarnokban Szőnyi Anna „Boomerang” padja, a szigetesen beültetett, körüljárható büfé és egy japán fejlesztésű szökőkút rendezi a teret. A fényt megtörő felülvilágító „kút” az emeleti tetőteraszszal létesít vizuális kapcsolatot. A gyermekmedencére, a bemelegítőmedencére és a MOME művészeti (Visky Dóra, Vincze Lilla, Mistroi Sixtine) által tervezett masszázsmedencére a fogadótérből, az üzlethelyiségből és a sportmúzeumból is rálátás nyílik.

Nappal szikár és üzemszerű: ha az első koncepcióterven vázolt látvány az ünnepnap hullámairól szólt, akkor a megvalósult ház az év többi 364 napjáról, amikor a gondosan összehajszolt gépezetben folyó munkával kitermelik az aranyat érő másodperceket vagy tizedeket. Este megvilágított dunai hullámaival a délpesti kultúrnegyedre válaszol, közrefogva vele a Belváros fényeit.

Műgrótorony és medence a háttérben a MOME alumni tervezte molinóval. Koncepció: Bárdy Anna és Nagy Dániel.

Mozgatható végfalú, a FINA előírásoknak megfelelő versenymedence

Megrendelő: MAGYAR NEMZETI VAGYONKEZELŐ ZRT.

Fővállalkozó: MARKET ÉPÍTŐ ZRT.

Építész szerző: FERENCZ MARCEL DLA, DÉTÁRI GYÖRGY DLA (NAPUR ARCHITECT KFT.)

Generál tervező, építész társszerző: VARGA BÉLA (TECTON KFT.)

Generál tervező, építész társszerző, projektvezető: FODOR ISTVÁN (TECTON KFT.)

Építész társszerző: PINDES ÁKOS, ÜKÖS TAMÁS (TECTON KFT.)

Belsőépítész, vezető tervező: SZOKOLYAI GÁBOR (MCXVI ÉPÍTÉSZMŰTEREM)

Design elemek: MOME

Nettó alapterület: VB ALATTI ÁLLAPOT: 44.190 M²; VB UTÁNI ÁLLAPOT: 29.907 M²

